

The Project Gutenberg EBook of Liesilauluja, by L. Onerva

Copyright laws are changing all over the world. Be sure to check the copyright laws for your country before downloading or redistributing this or any other Project Gutenberg eBook.

This header should be the first thing seen when viewing this Project Gutenberg file. Please do not remove it. Do not change or edit the header without written permission.

Please read the "legal small print," and other information about the eBook and Project Gutenberg at the bottom of this file. Included is important information about your specific rights and restrictions in how the file may be used. You can also find out about how to make a donation to Project Gutenberg, and how to get involved.

****Welcome To The World of Free Plain Vanilla Electronic Texts****

****eBooks Readable By Both Humans and By Computers, Since 1971****

*******These eBooks Were Prepared By Thousands of Volunteers!*******

Title: Liesilauluja

Author: L. Onerva

Release Date: July, 2005 [EBook #8431]
[Yes, we are more than one year ahead of schedule]
[This file was first posted on July 9, 2003]

Edition: 10

Language: Finnish

Character set encoding: ISO-8859-1

***** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK LIESILAULUJA *****

Produced by Robert Connal
and the Online Distributed Proofreading Team.

L. ONERVA

LIESILAU LUJA

HUURRETTA

HARMAAT PÄIVT.

Yön taivas seestyy, käypi jälleen pilveen,
ja aamut nousee, illat pimenee,
ja ihmislapsen itkee, hymyilee
ja vaihtuu vaihtuessa helteen, vilveen.

Ma liiaksiko kerran hymyin, itkin
ja liiaksiko tahdoin, taistelin!
On laannut riemu, laannut murhekin,
ei kyynel vierä poskipäätäpitkin.

En ole onneton, en onnellinen.
On harmaat päivä, liikkumattomuus.
Jäähangen alla uinuu vanha, uus,
yönelmassa sen hääätäpi sinen.

Oi, lumimaisemien tyynet taulut,
pois sielustani menkää mieluummin
kaikk' otan vanhat myrskyt takaisin
ja vanhat kyyneleet ja vanhat laulut!

HÄMÄRISSÄ.

Mun pirttini soppea valaisee
vain lieden hehkuva palo.
Surullista mieltäni miellyttää
sen himmeä hälyvävalo....

Ja ruutujen takana talvinen maa
niin vienosti hääätäpi....
Lumikukkaset kasvavat akkunaan,

tarun haltia tanhuita käypi....

MUMMO.

--Sano, mummo, miksi silmäsi väke
on lauha kuin lapsosen?

--Usein laskevan päivän rusko
on nousevan kaltainen.

--Sano, mummo, miksi äänesi helke
niin lämpösen läheltäsoi?

--Usein muiston ja toivon virsi
yht' armaasti soida voi.

VARJOT.

Varhaistumma iki-ilta,
varjot mailta kaukaisilta
seuraa mua, ja ma heitä
heitä-ennen eläneitä

Yöstäkurkoittaa ne mulle
avutonta lapsenkätän,
ja ne huokaa: »Tulee turmaan
tahtomattaan, tietänätän!

Olet, lapsi, taattos kuva,
hiillos yössä tummentuva,
olet maammos orpo muisto,
karreks jääpuhripuisto!»

SYKSY.

Syyskultiin kellastuu
jo raskain heelman puu,
ja tähdet sytty lakastuksen yli.
Maan sydän yksin lyö
kuin täyttymään työ
vaikk' onkin kylläsyttätännään syli.

Suur' Saavuttamaton
sen unelmissa on,
ja luonnon kellot ikävääsoivat
pois ijäsyytehen....
Ja alttarille sen
se uhraa loistonsa, min hetket loivat.

Soi kielet hyisen veen
ja tuulikanteleen,
ja tuhatlukuin lehdet lentäpuista
Ma niiden tuskaisaa
kun kuulen laulantaa,
en omaa orpouttain enäämuista.

Ma sitämuista en.
Kuin pisar merehen,
kuin tähti aavan avaruuden helmaan
niin hukkuu murheeni,
niin vaipuu lauluni
syksyn suureen suru-runoelmaan.

KOTI.

Koti kaukainen, armas,
mi syliis mun synnytit kerran,
koti kadonnut, kaunis,
ole siunattu nimehen Herran!

Koti tuskainen, ankee,
koti rauhan aarteita vailla,
olet ainoa keidas
elon muistojen korpimailla!

Kuin korkea tähti
yli kaiken halvan ja karkeen
sa yössäni loistat,
pyhänieltäluot päiväni arkeen.

Elon murheeni kehto,
yhäutuusi tummaan halaan,

kuin hartaustempliin
ma suruiseen muistohos palaan.

PAI KOIRANI MUN...

Pai koirani mun....
Miten silmäsi sun
on uskolliset, syvä!
Sa et pettäsi,
sa et jättäsi,
kuten tekivät ystävä hyvä....

Pai koirani mun....
Nyt silmäsi sun
kuin ongelmoita kysyy:
sinäymmärrä
vain ystävä,
jotka jäi yksinäpysyy....

ENSI LUMI.

Ensi lumi!
Jähmettyvään
saartuu taivas pilvenlonkaan.
Emo Maa käy uneen syvään,
painuu kyyryyn kypäälle.
Ensi lumi!
Uusi jälleen!
Kuinka mones se jo onkaan!

Kulkee ohi kuuran siltaa
monta tummaa talvi-iltaa....
Lankee mieleen hämän hunnut,
kodin-, orpouden-tunnut,
vanhat haaveet luota lieden,
muiston tuoden, toisen vieden....

Putoo ensi lumen myötä
sieluun muiston lumikukat....
Ammoin kuolleet maammat, taatot
saapuvat kuin pilvein saatot....

Monta mykkäätalvi-ydä
kurkistaapi akkunasta,
pyhäsiäjoulu-ötä
jolloin ruudun takaa salaa
nietoksesta orpo-rukat
katsoo joulukynttilötä
jolloin sydän kotiin halaa
mieron tietäkulkemasta....

Lumi umpeen polut sataa
eksyttäen syöntämonta,
tehden monta koditonta....
Mutta lumen tuolla puolla
yläsella taivahalla
tuhat kulkee linnunrataa;
ne on teitäeksyneiden,
tähti-usvaa enkeleiden,
joiden osa tähtein alla
oli lemmen vuoksi kuolla.

Nyt he, henget eri tähtein,
rientääaina siitälähtein
halki ikuisuuden iltaa
iki-ikänsäsiltaa
tähti-lemmittynsäluoksi
kertomaan, he miten ovat
lepyttäneet vallat kovat:
kuollen, toinen toisen vuoksi....

Putoo kylmävalkovihmaa
varhaistalven hänäihin,
kukkasille elon puiston....
Talvi talven jääkeen putoo.
Nousee aatos: Miksi? Mihin?
Kohtalotar päänme päällä
elon, kuolon lankaa kutoo....
Mutta sydänessätällä
kiertyy niinkuin hopeerihmaa
unikuuraa mielikuvain
hunnuks heille, kadonneille,
tätiseppeleitämuiston
kuollehien kukkain teille,
unhotettuun, unhottuvain....

SALAINEN SYY.

Tuskani syytäen tohdi ma sanoa

kenellekään....

Lohtua en voi toivoa, anoa,
tuskani syytäkun tohdi en sanoa

Orvoksi jään,
ijäi vaille ystävää kotia....

Osani yksin on taistelut sotia
elämän tään.

Tuskani syytäen tohdi ma sanoa
kenellekään....

ONNEN OVI.

Kerran sykki mua varten
syvä lämmin ihmispovi,
kerran oli mua varten
avoimena onnen ovi.

Ma en hullu ymmärtänyt;
sydämeni tuskan peitin,
oven työnsin oudon kiinni,
ystäväni ainoon heitin.

ORPO.

Voi eron taakkaa!
Joka päiväsen painoa lisää
Sua orpo ma itken
kuin lapsi itkevi isää

Ma kyynelin kuljen
elon pimeää pilvistäkujaa;
Sun turvaasi kaipaam,
kädenantoas helläjä lujaa.

Ja silmiä itken
ja äänesi helkettähyvää
Voi eron taakkaa,

voi orpouttani syvä

HUURRETTA.

Kylmä, valkeat lumikkokiteet
latuja laittaa,
somat, sämäset sokkeloni teet
taruja taittaa
jäsehen veteen,
pintaan aution joutsenlammen,
oksihin tammen,
harteille, hiljaisen, nukkuvan tarhan
Sieluni eteen
valkeat höytyvä kuvia kutoo,
kuvia herkkiähaaveen ja harhan....
Talven säähän
suven kyynelet satuina putoo,
käyden jäähän....

OI ~ITI!

Eräänäsuruisena iltana suurkaupungissa.
(Marcel Martinet.)

Oi äti, en taida
rakkauttani ilmituoda,
en sanoa mitään;
sen saat sinäanteheks suoda:
ei sellaista sanota.
Sua rakastanhan
niin ärettömästi.
Miks olet niin kaukana?
Oi, luokseni saa, kipeästi
sua kaipaam, mun syömmeni käsii....

Oi äti, ma lempinyt oon,
sitäainakin kuvitellut.
Myös he, nuo naiset,
nuo hempeä hairahtuvaiset,
tummat ja vaaleet,
he luulivat samoin, ei pahoja olleet he kutkaan

mun lapsensyömmelleni, mi palkaksi lemmen
polot armahat tuskahan syöksi: ei rakastanutkaan.

Tuo täytyi sanoa heille,
he käsivä siitä eiväkäymmätäheet;
ja sentään ei kironnut kukaan,
ei kantanut kaunaa.
Mut tyhjäksi jän, soluin kaarnana virran mukaan....
Oi äti, mun syömmeni käsii....

Oi äti, oon kaupungissa,
sen turulla tuomitulla;
niin kylmäön mulla,
on syömmeni sairas....
En miehiltälohtua löydä
ei sydäntä sielua suoraa heillä
peljäen pettyäelämän teillä
he pahoiksi asestuvat.

Nän kulkea pakko on väkevän lailla
kuin mitään ei sielu ois vailla,
tuo sielu, mi käsii,
oi äti, kuinka se käsii....

Oh, aivan pieni ma oon
yhävieläjä turvaton,
mun syliisi ikävaon,
oi äti, mua otsalle suutele hiljaa
kuin ennen, ja sävelellä
mua vienolla tuudita, hellä
Mut tuskaani viihdyttää
et enäävoi, se ainiaks itkemään jää
se pisaroi verta ja pisarat hitaasti kierii,
en muuta ma tee kuin katson, kuinka ne vierii....

Nää nyt, miten hauras ma olin.
Miks päätit mun maailmaan yksin!
Emon armahan arvoa
tiennyt en lähteissäsiloin.
Oi äti, nyt tiedän ja käsii....

Tule äti, ma pelkään!
Mua miehet ei tunne,
tylymielin he vierovat mua,
pahat naiset mun vyötävä vieden kunne
ma itse en tahdo. Oi tule, ma pelkään....
Sun lempesi yksin on hyvä
ijä kestävä syventyvä
Oi tule, mua kuolema vaanii,
oi äti, mun syömmeni käsii....

Minut helmaasi sulje kuin ennen lasna!
Ujo, hiljainen lapsi ma olin, sen muistat,

en leikkinyt paljon.
Ota luoksesi taas, käsivarsille nosta
ja kantaos kauas pois!
Taas kehdoissa pienessä uinun
ma niinkuin muinoin,
ja kaihtimet valkeat, vanhat
yli unteni kumartuvat,
myös niiden kuluneet kuvat,
nuo leikkivä lapset ja perhot....
Oi, kultaiset muistot!
Oi äti, oi äti,
sydänpössi kuolee,
tävankila tappaa hänet!
Tule pian, mun syömme käsi....

Tule pian, oi äti,
emo kallehin, helmasi avaa,
taas raota mulle
sadun huntua punertavaa;
unelmoida ma mielin ja vaipua uneen....
Elon aavikon polttava hiekka
vedet silmästä hirttä
unelmoida ma mielin ja sitten kuolla.
Tule, vie minut pois,
ota luoksesi, lempee, mi osaat anteeksi antaa,
siks että oot käsinnyt, saanut tuskaa kantaa,
siks että oot äti.
Ma kaipaen anteeksi-antamusta,
sun suutelos armaan valkeaa siunausta.
Tule luokseni, äti,
mun syömme käsi....

PALKOVENHOLLA.

Olen heitetty yksin, yön aution selkään.
Voi, maailma, kuinka sun yläsi pelkään!

Lien aavalla keinuva kaarnankuori,
meri yllä ja alla kuin yöyvävuori!

Lien kaislanen taittuva talven tyrskyyn,
laps palkovenholla eksynyt myrskyyn.

Ei ystävä kätä ei tähteä rantaa!
Syvyyden helmaan matkani kantaa.

TAKATALVI.

Oi valhe-unta varhaiskevämen!
Sit' irti sydänestä saa ma en.
Siell' yhäalla lumihunnun, jään
tuo mennyt päiväsoittaa säveltän....

Ja virpi kuollut poveen päivien
valittaa sieluun jäytän, nävien:
täss' ainut toivo köyhän kylvään,
vei takatalvi viljat elämän!

YKSIN`ISET.

Kuin aaveet käymme elon mailla nällä
ja tuomittuina yksinkulkuhun,
mut kuormaa kahden eest' on olkapällä
ma vuokses käsin, puolestain sa mun.

Niin lähelläei ystävänsäkenkään
kuin me kaksi yössäydänten,
mut huojentaa ei salli onnen senkään
elomme taakkaa murhe yhteinen.

VANHA KANTELO.

Niin kummalta tuntui sielussain
kuin ois se taas onnen puolla,
kuin kielet vanhojen aikojen
taas alkais humista tuolla.

Ma kuulen sointuja rinnastain
taas pitkien vuosien takaa,
otan esille onneni kanteleen,
mi jo hyljäyn unta makaa.

Ma katselen vanhaa ystävä
ja mielehen muistoja herä
univarjo liittyvi varjohon
ja soinnut sointuja kerä

Niin kummalta tuntuvi sielussain
kuin juhli se joulun alla,
kuin olisin löytänyt onneni taas,
min hukkasin maailmalla.

TALVIKULKUSET.

Istumme ajan orhien reessä
yöön yllämme, kuilut on eessä...
Raukat me rientää, minne vie tiemme?
Päiväköpuolella huomenna liemme
vaiko on hautamme syvänteessä

Matka vierii, reen jalas luistaa....
Maantien kuuset menneitämuistaa:
paljon ne näkivä, ei vielä tää
ettänän suur olis väryys ja hää
Hiiljaa ne lumista hiippaansa puistaa.

Kuuluu kulkuset uuden vuoden....
Uuden turman vuodenko tuoden
vaiko, ah, päivä jo autuhammat
parantain kaikk' elon entisen vammat,
uuden maan sekätaivahan luoden?

Orhit kiitävä kuoleman teitä
myhästäenään hillitäheitä
Minkäme kylvimme, saamme nyt niittä
Syyimme täälunnaaks jo riittä jo riittä
korkea Sallima, armahda meitä

Kumisee kulkuset talvi-illoin....
Milloin ne vienommin helkkyvä, milloin?
Milloin aukeaa tähtien syli
uuden, kauniimman maailman yli?
Ihmiset, katsokaa tähtiin silloin!

Hehkuvat Salliman kirjojen kiilut
niinkuin ihmishenkien hiilut.
Hellemmin taivoa kirjailkaatte!
Lempeinälempeän tähden saatte,
pyörelin pyytein pyörelin piilut!

MUISTO SYTTYY.

Muisto syttyy, vieläkerran,
valaisten kuin ennen,
lepattaapi hento liekki
iki-yöhön mennen.
Poltettu on kaikki, syttä
jäelläjä pimeyttä

Muisto syttyy, tuikkaa sumuun
sammuvaisen aivon
niinkuin tähti etäinen
yöhön hylkykaivon,
valhe vankirotkon suuhun,
riemun hulluus hirsipuuhun!

LIEDEN LUONA.

Asun autiossa palatsissa
kera armahani henkikuvan.
Hiljaa liekuttelen mielessäni
lemmenliettätyhjän tuulentuvan.

Täällämielikuvain kartanossa,
täällä on koti korkea toivojemme,
täälläijä istumme näin rinnan,
ijä kirkkautta säeilemme.

TULE YÖ

Tule yö tule yö
sinäarmas ja lempeäyö
joka tunnet parannusyrttien tiet,
joka sielun päivän poltteesta viet

pois viileän tyhjyyteen!
Tule syväle sydämeen
suur' hiljaisuus,
min onnessa hiljentyy
elon syytös ja syy,
min helmassa heljentyy
elon aurinko uus!

Tule yö tule yö
kuin tuskien jäkehen suru,
jumal-aattehen lahjoista kallein!
Miten rakastivatkaan
jumalat heimoa hetken
tän ijäsyys-itkunsa sallein
ihmisen matkaan!

Tule suuri ja lempeäsuru,
sa, jolle on kallista kaikki,
elon haurahin, hukkuvin muru,
sa kohtalon korkeus, syvyys,
yön impi, otsalla rauha
ja äretön hyvyys.

Tule yö tule yö
Et lyödyn mieltäsa lyö
Uni, kuoleman kaksoissisar,
vie vierille viileän vetten
ja alle ilmojen aavain,
tuo voidetta polttohon haavain!
Oi tiedäähän, etten
ma muuten löydä ah, rauhaa
kuin suudellen huntuas lauhaa!
Tule yö tule yö
et lyödyn mieltäsa lyö

JAURI JA HELJÄ

JAURI JA HELJÄ.

Jalo Jauri, sankar suuri,
Iki-Heljä Herran nainen,
nuo on helmet Turjan heimon,

joista haastaa heimokannel
halki aikain kaikuvainen:
Yhä lähelä kulkee, vaikka ei näy he,
yhätoistaan ja rauhaansa etsien käy he.
Jos saavat he sen,
se hetki on heimomme valkeuden!

Ylenivä yökkön maassa
unten urho, Jauri jalo,
nuori Heljä heimon kukka,
onnenpaiste orjakansan,
armas niinkuin aamun valo.
Kuin kaksoistähdet toisiaan varten
he luotiin tahdosta kohtalotarten.
Polo Turjan maa
jo valtias-aikaansa vartoa.

Ja he lempi toisiansa,
satu-neiti, sankar valon,
ja he loisti niinkuin tähdet
yli pitkän Pimentolan,
Sariolan summan salon.
Nän kuiske käy yöstä mi kirkkaita kiittää
valon heimoa suurta he kerran siittää
Mut lempi on yö
ja sokeudella se uhrinsa lyö

Kantaa jalo Jauri kalpaa
eestäkansan yössähankein.
Samoo voittoretkeltänsä
kimaltavin kilvin, töyhdon,
kera hohtovösten vankein.
Ja jäjessäurhon käy koko kansa
urotötän laulain ja kunniatansa:
Kuninkaamme hän on,
hän Turjan auttavi aurinkohon!

Pahat kielet neittäpauloo:
Jo sun jalo Jauri hylkä,
sievän Siiran, armaan Aarian,
vanki-orjan, orja-neiden
vierellänyt viihtyy ylkä!
Ja Heljähän nauraa ja itkee ja suuttuu,
ja mielensä tummuu ja mustaksi muuttuu.
»Hän hylkä mun!»
Voi, häpeää murhetta unhoitetun!

Ilkkuu impi: »Orjaa lemmit!»
Sinkoo sulho: »Lemmin, lemmin,
siron, nöyrän Siira-orjan
sekävaltiatar Aarian
väillävain enääemmin!»
Nän Heljä »Siis tiedä jos herjasit mua,

mun lempeni ammoin jo herjasi sua,
sun kanssasi vain
ma karkelin, kyllin jo leikistäsain!»

Ja hän katsoo alta kulman
jumalien julmaan Jauriin,
ja hän näkee peikon pahan
sulhossansa, pakoon suorii,
karkaa lailla aran kauriin.

Ja Jauri hän viettävi voittonsa juhlaa,
hän leikkivi, laulavi, lempeätuhlaa
ja maljoja juo
ja uhmansuukkoja vieraille suo!

Havahtuivat Iki-Taatot
tai vähillä turman nänden,
jyrähtivä tuomionsa,
kirjoittivat tähtiin kirot
ihmisluonnon heikon tähden:

He nousseet on taivaan tahtoa vasten,
tosi tulkohon leikistätuhmien lasten.
Ijä itsekseen
he käyköhdä, outoina toisilleen!

Hiipii luo jo hieno Heljä
»Omas olen, vaikka orja!»
»Et sa ole oma Heljä
tuosta tunnen oman Heljän,
ettei mua lemmi sorja!»

»Sua lemmin, ah, Heljä mun armaani ankein!»
»Ole Jauri et, Jauri on orjana vankein!»
He on sokeat, voi!
taru tumma tääTurjalle suurelle soi.

Heljä kovan onnen orja,
heittäähelyt, hylkääsuvun,
häpöy yksin tummaan yön
vydettynäpakkopaitaan,
kaapuun katujoiden puvun.

Näyt kummat hän näkee, hän tukkaansa raastaa,
hän sankarisulhosta suuresta haastaa:
»Te porttinne nää
hän' ylhästävärtä, oi, ylentäkää»

Jauri, rakkauden sokko,
riisuu kypään ja kalvan.
Sydämensäpäväätsein
painuu Turjan pimentoihin
lailla vaeltajan halvan.

Hän kanteloon vaihtavi jousen ja miekan.
Nän soitto soi sokean kanteleniekan:
»Tule syliini mun,
sa varjo kaunihin kadotetun!»

Iki-Heljä Herran nainen
teilläparannusta saarnaa:
»Laupiaat ja nöyrä olkaa,
ettei ylpeyden laine
niele elon onnen kaarnaa.

Mun katumustaakkaa täytyvi kantaa,
siks kunnes hän saapuu ja anteeksi antaa,
valon sankari tuo,
tuli Herran, mi surmaa ja uudeksi luo!»

Jauri, kaihon kannelniekka
suree sydänensäpaulaa,
maita matkaa, uupuu, vaipuu,
murtuneena, hapsin harmain
yhälemmestänsälaulaa:
»Niin kauan on arvoa, ah, elämälä
kuin kaunis on Heljämaan pinnalla tällä
Tule syliini mun,
sa varjo kaunihin kadotetun!»

Vyöy valon jumalasta
saapuvasta ylhämaine.
Ikäöpi Iki-Heljää
ihannetta ihmismuodon
laulu niinkuin meren laine.
Ja jäjessälaulajan käy koko kansa
kera itkien untaan ja murhettansa:
»Tule syliini mun,
sa varjo kaunihin kadotetun!»

Sinis kaikuu Jaurin kannel,
kunis hehkuu Heljän usko.
Väillänsäyöön väjä
Niin he kiertätoisiansa
niinkuin aamu-, iltarusko.
Yhäälähe kulkee, vaikka ei näy he,
yhätoistaan ja rauhaansa etsien käy he.
Jos saavat he sen,
se hetki on heimomme valkeuden!

VALOH~MY~

PIILIPUU.

Vieno, himmee, hopeainen,
haviseva haaveen puu,
nuoruus-unelmani lainen,
yli virran kumartuu.

Meri kutsuu, laine laatii,
vetäävuolas salmensuu,
raita vapaan rannan vaatii,
ikänsäharmaantuu.

Hämävesipeilin peittää
nousee valju, kylmäkuu.
Talviyöhön varjon heittää
pitkä jänen piilipuu.

LÄHTEET.

Heleinähersyvä, virtoina vierren,
jälleen kyynelten yösyvä lähteet,
vierivä virrassa kultaisin helmin
muinaisen onneni viimeiset tähteet.

Kultaisin helmin, tuikkivin tähdin
muistot kalvossa pälyen uivat,
kaikki ne nousevat lauluin ja kuvin,
unelmat, jotka jo unhottuivat.

Kaikki ne kiertyvä seppeleen lailla
ympäi kaihoni aurinko-haamun:
yhtäön armas se ehtoossa elon
kuin oli koitteessa alkavan aamun.

KEVÄT-UNTA.

Ilman hänylaineet hienot,
puiden punerrukset vienot
huolii himmenevän maan
kevä-untien purppuraan.

Taivaan kantta leuto-sänen
soutaa tähti yksinänen,
niinkuin pursi hopeisen
suvi-ösen joutsenen.

Haaveet heijaa maassa, puussa,
suvihaaveet huhtikuussa.
Helähtelee herkkäjä
pajun virpi vähtää

Oksat unelmista taipuu,
onnen odotusta vaipuu.
Taivas kuulas ydämaan
syleilee kuin armastaan.

VARJOON PAINUJA.

Näähän, näähän mun otsallain
on tuskan ja kuoleman hiki,
anna mun yksin yönön mennä
astuit jo liian liki!

Anna mun varjona painua hiljaa
korpehen humisevaiseen
mätälle vaipua, ruuhona herää
aamuhun sunnuntaiseen!

KUU VALKEA KYY...

Kuu valkea käy
yli kattojen kimmelpintain
vait, ympäi yhä...
Yön suojeluspyhä
hän on sekäkäsivän rintain.

Kuu valkea käy,
tulijumala tyyni ja lempee....
Ovelta ovelle,
povelta povellet
valahtaa vaippansa hempee.

Kuu valkea käy
kuin kuoleman siunaus kulkee
Täht'yön salahuntuun,
olon autuaan tuntuun
hän raukeat silmä sulkee.

SOUTAJA.

Muistelen tähtiämenneen talven,
silmiäkultaiseni.
Poies multa silmänsäloiste
ijäksensämeni.

Soudan, soudan viherjäävettä
kuuntelen laulua laineen.
Turhaksi tunnen elän onnen,
turhaksi maallisen maineen.

Olipa mullakin köyhäläkerran
kartano kauneinta kultaa.
Nyt on mulle maailma kaikki
mustaa turvemultaa.

Soudan, soudan viherjäävettä
ruuheni vaipuu, vaipuu.
Hiljaa, hiljaa solisee viileen
laineen laulava kaipuu.

SUVILEMPE.

--Tytöni, tyttöni kultatukka,
säkijäsydänten!
Miksi sa armas auringonkukka
hymyä kaikillen?

--Lienen ma nuokkuva nurmenukka
taittuva tiellesi sun!
Varsani, varsani mustasukka,
miksi sa muserrat mun?

UNEKSIJA.

--Halla hyyti uni-kukan hauraan.

Uneksija, herää tartu auraan!

--Ah, en voi, en enääkoskaan herää

Itken unelmani kultaterää...

MAININGIT.

Mainingit vellovat puolehen maan,
hiekkarantahan rauhaisaan,
raukeaan uupuen uinailuun
helle-pävänäheinäkuun.

Vaieten vierivä viestit veen
rannan raitojen siimekseen,
tarinat hyrskyjen hämätyvän
auringon läkkänäkimmeltän.

Vasta kun yösaa ylitse maan,
havaa haltiat haudoistaan
himmeään siintoon, helmihin kuun
lainesormien soitteluun.

Silloin ne yölistäpurjehtijaa
Vellamon virsillätuudittaa.
Jäävä jäjet laulelon tään
ainiaks sieluunsa kimmeltämään.

KUIN SYKSYN PÄVÄHIMMEE...

Kuin syksyn päivähimme elon kehräpainuu
pän iltaa ikuista ja helmaa maan,
kuin pisar, lehti, tähti, hetken helmet kaikki,
pois raukeaa se rauhan Nirvanaan.

Ah, autuasta heittäätiedon, tahdon taakat,
vajota, sulaa sieluun suurempaan,

tummuuden siivin soutaa ikuisuuden yöhön,
kadota kaikkeuden unelmaan.

FINGALIN LUOLA.

Katveessa kalpeassa
basalitti-pilarikon,
siinnossa jäsen sinen
unta ja taikaa on.
Soiluvat, soljuvat
alhaalla aallot
muistojen laulelon.

Rotkojen seiniltähohtaa
sieluja helmien,
kuultaa himmeä haaveet
vuosien myrjaadien.
Tippuvat, tippuvat
kyyneleet kylmä
puikoista pylväden.

Kuilujen ystäsoi kuin
kellojen helinä
Pisarten ikuinen itku
paasille soimaan jää
ollutta, mennyttä
kristalli-kukkain
kelmeäpälyntää...

MEDUSAN PÄÄ.

Sinäolet turmellut sukuni suuren
isätälapseen,
langennut raskaana lumena murheen
hapsesta hapseen,
hiiltänyt haaveen, tahdon ja kunnon
myrkylläsalaisen turmion tunnon!
Katson ma kunne, aina ma nään
Medusan pään!

Tappanut olet jo taattoni armaan,
minälien toinen;

jokainen on, ken kasvosi näki,
tahtosi loinen!

Orjana jaksaa en enää nousta,
käyttäen heimoni kalpaa, en jousta.
Herpoaa käsi, kun eessäni nään
Medusan pään!

KOLME TYTTÖPIENTÄ HE SURMASI...

(Maeterlinck.)

Kolme tyttöpientä he surmasi nähdäkseen,
mitäkullekin oli käketty sydämeen.

Oli ensimmäinen onnea tulvillaan;
veri maahan pirskuu ja katso, kasteesta sen
kolme kohosi pystyyn kämmettäkänisten.

Oli sydän toinen hyvyttäpelkkävaan;
veri maahan pirskuu ja katso, kylvötäsen
kolme kasvoi karitsaa kaunoista niitullen.

Oli kolmas onnettomuutta tulvillaan;
veri maahan pirskuu ja katso, hurmeeseen
kolme enkel-lastaa laskeui polvilleen.

SIMPUKKA-SYDÄN.

Ah, sydän, turhaan kuoloas oon surrut.
Vain kasvaaksesi hetkiseksi murrut!

Sa helmen sait, kun surun kuorees sulit,
sa kadotit, ja kauniimmaksi tulit.

Nän jumalille lempikorun loit sa,
pololle haltijalles aarteen soit sa.

Sa simpukkani sairas, kiitos sulle,
ah, tuskastakin, jonka tuotit mulle!

Kuink' oisin sua ilman köyhä pieni!
Sun kanssa jumaloihin kulkee tieni.

AAMUKUVA.

On aikainen aamu.
On auringon varhainen valtakunta.

Elo elpyy ja nuortuu.
Käsiarret Maa-emon sorjina suortuu;
se on heräälapsi,
min itkusta vieläön kostea hapsi;
oli yöläse nähnyt synkeäunta,
sitäsäkytti haamu;
mut aavehet kauhun
jo armaassa aamussa unhottuivat.

Yön usvat nyt uivat
sen ylläkuin satujen väkkyväperho,
kuin auer ja ruskoisten hattarain verho,
kuin kaaret kaunihiin uhri-sauhun....

Ne nousee liepeiltä lempeän lehtoin
kuin puolesta lempeän elämän-ehtoin;
oi, että taas kukkia tulvis maa
ja tuoksuis yrtit ja ruusut aukeis
ja siivet kantaisi taivojen taa
ja kaikki maailman kahlehet laukeis...!

On aikainen aamu
Valo leikkii ja läkky,
uni västyy ja väkky....
Ja kangastus kaukaisen, armahan kuvan
ui silmissä autuaan havahtuvan.

TULPAANIT.

Tulpaanit nuokkuvat
naljaten naurain,
syttyen riemuhun
sydämin haurain,

kaivaten kaunetta
maljakon, korin,
näyttelypöytiä
markkinatorin.

Palvovat liekkejä
varjojen mailla
auringon tyttäret
aatosta vailla,
keinuen, kirmaten
keskessäpauhun,
katveessa sähkönen,
kierteessäsauhun.

KORENNOT.

Korennot heijuvat hehkussa illan
ylläkuulaan, viihtyvän veen
lailla siintävän smaragdi-sillan
kortepylvästäkorteeseen.

Säeistäpainuvan päivän luotu,
kultainen perho, hetkesi lyö
keinuvan lumpeen umpussa suotu
sulle on hauta ja ikuinen yö

Väisee rusko, kauneusmurhan
partaalla niinkuin se vaikerois.
Itken kuoloa korenon turhan,
ruskon myöämi raukee pois.

ANDALUSIATAR.

(Musset.)

Povi niinkuin syksyn salo,
silmaniinkuin musta pii,
hipiäläkalvas palo:
tuo on Barcelonan valo,
markisitar d'Ama^ogui!

Katseillansa sähkövillä
syttäjoka sydämen!
Mun hän on, mun yksin, sillä
sääläläjä sävelillä
suloistani suojelen.

Mun hän on tuo kuuma kukka,
ripsisilmänsäön mun,
jalankaarre, silkkisukka
ja tuo tumma hulmutukka,
laineisiin min uppoun.

Mun hän on tuo joutsen vieno,
uiva utuharsoissaan,
valkovarren viiva hieno,
kautokenkä käsi pieno
alla valkohansikkaan.

Mut jos ripsen alta salaa
salaman vain silmälyö
koko Kastilia palaa,
säälä surmantöihin halaa,
monta silmäpeittäyd

Kenpäärvas hurmioita,
joita hurja mulle soi,
kenpälaski suuteloita,
lemmen kuiskehia noita,
jotka yön huminoi!

Kenpäärvas aamujansa,
kuinka sorja sirkuttaa,
kun hän pauloo poveansa,
vynön kirjosolkeansa
sormin siroin solmiaa!

Hovipoika, airueni,
käykämme yön helmahan!
Laulajaiset armaalleni
laita, jotta rakkauteni
raikuu yli Espanjan!

ILTA.

Pävälaskee, viihtyvä vienot veet,
ruskossa uivat rannat kyyneltyneet.
Lakkas sirinäsirpin, häinätyön.

Kylänen kuisti verhouu vaippaan yön.

Kaikk' on hiljaa, taloset veräineen
vetehen kuultaa. Tähdille yksikseen
Halli vain haukkuu. Arasti akkunan alla
tyttönen hiipii niitulla kimaltavalla.

MERIHELMET.

Kaiu merihelmein kannel,
vieno virpiviita soita!
Maa ja taivas, kaikk' on täynnä
mielikuvain karkelolta.

Kutoo kuudan kirjo vötä
heittäähelkkyvästäroutaa.
Unet jäsen veden reunaa
niinkuin joutsen parvet soutaa.

Kuultaa merenpohjan yöstä
haaveen kummat kultakennot,
helaa meri-menninkästen
simapillein äänet hennot.

Heräiloihtuun, syttyy hehkuun
kivettyneet kaunomuistot,
halki kuolon kuvastimen
puuntaa koralliset puistot.

Siintääsimpukkaiset riutat
sydämestäsynkkän vetten,
kimmeltävä kimalaiset
niinkuin etsinnässämetten.

Soiko ilma? Vaiko täällä
sielussa vain outo jokin?
Saaren merellisen yllä
lyövä siivet myrskylokin.

PILVILINNAT

VAELTAVA APOLLON.

Ma laps olen Leton lempeän
ja korkean Aurinko-Taaton,
sain syntymäähjaksi laulujen maat,
runo-impien valkean saaton.

Sain mielen-ankean ainaisen
ja vaeltaja-sauvan käteen,
sain soittimeks sykkivän sydämen
ja kieleksi päivän säeen.

Myös kauas-ampuja katseen sain....
Kaikk' yllään kohtalon nuolet:
elonlangat tiedän ma lyhviksi
ja pitkiksi elämän huolet....

Sitärakkaampi, kauniimpi, kalliimpi on
joka helkkyväriemun hetki.
Mun retkeni tomun lapsien luo
on auringonsäehen retki!

Mun tieni vie sykkivän sydänten luo.
Ken antavi laulun parhaan?
Mua temppelein harjalta vetä pois
halu hukkuvain hetkien tarhaan.

Mua Olympon onnesta vetä pois
halu huolihin ihmislasten.
Mun harppuni heljähelistävoi
vain ihmisen rintaa vasten!

On muuten mykkämuusien suu
ja tyhjämun marmoripääni,
jos ei sieltäihmisen ikäväsoi
ja ihmisen tyttären ääni.

Vala kultia Aurinko-Taattoni suur'
yli karkelokenttän maisten!
Tuost' onnesta turhasta osani vien
ja neidoista kuolevaisten!

Otan aurinko-morsion itsellein
syvän tummuuden kartanoista,
ja tuon kun ma vaatetan valkeuteen,
ei valkeampaa ole toista!

Hän väkky ja helkky ja helisee,

hän syömmensäoitoksi lainaa,
ja häntä kiitän, jos päänäni ken
runoniekkan laakerit painaa!

PILVILINNAT.

Asunut ma olen noissa
kirkkahissa, korkeoissa,
kauan, kauan, aina, aina:
suven nuoren sunnuntaina,
vielä paljon myöhemminkin
hävettyäamun hävän,
askarteessa arkipäivän.
Upuessa elon sotiin
sinne palannut kuin kotiin.

Sielläoli
lapsuuteni armas kehto,
tarun, lemmen, mielikuvain
ensimäinen leikkilehto.

Oli kehto ruusupuinen
tuolla ruusuprinsessalla,
tuutijana hymysuinen
hämyyn tyttö taivahalla.

Ajat vierä, ajat muuttui.
Lakkas lehto tuutimasta
unelmien ruhtinasta.
Kovat vallat leikkiin puuttui.
Iski tulta ukon nuoli,
iski puhki terhentarhain:
laukes lumot haaveen harhain,
kaikki linnan ruusut kuoli.

Katsoin niinkuin havahtuva;
uusi oli maailmankuva
edessäni, ensi kerta
katse kiersi yltä alta,
silmäkantoi laajemmalta.
Nän ma maita tuhatlunun,
nän ma viisi valtamerta,
kaikki täynnäelänä
kuolevata, syntyvää
tydäturhaa kumman suvun
muuttuvaisen, murtuvaisen,
vailla määmatkaavaisen

oudon johtotähden yössä
oudon voiman pakkotyössä
voiman, jok' ei säästälastaan,
joka etsiessään uutta,
luodessansa ikuisuutta,
nousee itseänsävastaan....

Lausuin julki julman lain:
Kuink' ei sortuis pilvilinnat,
arat, herkä ihmisrinnat,
sortuuhan myös kivilinnat,
panssar-pinnat;
katoo kaikki, mitätehtiin,
mitänähtiin,
kuink' ei katois haavekuvat,
hengen hennot tuulentuvat!

Kyynel puhkes silmästäni,
vedet viljat, kuumat juoksi
kaikkien ja kaiken vuoksi.
Onko edes Styxin luona
vaiva suurempi kuin meillä
Mit' on kuolon virran kuona
verrattuna kaikkeen siihen,
mikävyöyry elon teillä
Mit' on kylmyys Lethen laineen
verrattuna polttoon meidän,
käsimykseen hengen, aineen,
tuskaan määrätönään, jonka
tuottaa liekit maailmanpalon,
jot' ei saada sammumahan,
vaikka vuotaa valkeahan
kyynel- sekä hurmevirrat....
Soppeen salaisimman salon
kuuluu Tuonen neitten pirrat.
Käsi julma tarttunut on
elon katkeavaan lankaan,
pirstoo kauniin kirjokankaan!

Silmäauta hiljaa vaipuu....
Sielu itkee vanhaa untaan,
rinnan täyttäturha kaipuu
lapsuus-onnen valtakuntaan....

Pilvilinnat, taivaankaaret,
ulapalla avaruuden
rauhan hempeet höyhensaaret,
jumalien uhrikunnaat
hänäässäikuisuuden,
seestykää oi, jälleen meille!
Ihmettäma rukoelen,
sälekehäkäksineille....

Silmäauta hiljaa vaipuu....
Maa jo jalkain alta haipuu,
kulkee niinkuin kultalangat
pyhä haaveet päni yli,
loihdut vanhat mielen valtaa,
aukee, aukee kadotetun
paratiisin lauha syli....

Pilvilinnat!

Pävän nousten, pimeen mennän
kauniimmat kuin koskaan ennen,
samat, eikäsentään samat,
surun suuren suurentamat!

Mahtuu sinne kaikki kansa,
ei vain jotkut, ei vain sadun
prinssi kera prinsessansa.
Jokaiselle valmistettu
sija mieluinen on siellä
kenkään ei oo toisen tiellä
vieras, outo, siell' ei kukaan,
kurjinkin saa tulla mukaan.

Nään, kuulen:

kulkee kaukوتاivaan rantaa
ihmisjoukot sankat, taajat,
onnessansa suuret, laajat.
Rauhan palmut valkeet hohtaa,
päväpaistaa, hyvyys johtaa....

Pyöryttäen pyhä kuvat
takaa ajan ankeen, tumman,
takaa taiston, surun summan
sielun silmään seijastuvat.

Syttyy sydänehän usko
niinkuin pilven paltehellä
punertuva aamurusko.
Sortuu, vaipuu,
vaipuu vahvat kivilinnat,
sortuu heikot ihmisrinnat,
vaan ei sorru
ihmishengen pilvilinnat!
Murtuu päimme päätämajat,
mutta raunioilta kasvaa
kaunihimpain rakentajat,
niiden, joiden heljä kuvat
nyt jo kaukaa
verhon takaa
sieluhumme kangastuvat.

Uupuessa elon sotiin
sinne palaamme kuin kotiin.

HÄÄBALLAADI.

Kuuluu torvien toivotus
ja sadan kavion jymy.
Vuoret kaikka ja tönisee maa,
kun ritari häätä ratsastaa
morsion nuoren rinnalla.
Mut morsion nuoren huulilta
on kuollut nuoruuden hymy.

»Neiti marmorin-valkoinen,
mihin hukkasit silmäsi säteen?
Ole ihana impeni onnekas,
et vanki sa oo, vaan valtias:
häkellomme, kuuletko, vastaan jo soit
Saat kaiken, min ihminen saada voi,
saat kullat ja päälyt käteen!»

»Ritari hurmehen-punainen,
on toinen ylkäjo mulla.
Punaverkana puuntavi kirkkoties,
väällänme istuu murhattu mies.
Varo kostoä valkean vainajan:
vie toisen meistähän hautahan,
ei koskaan me kirkkoon tulla....»

Ritari hurmehen-punainen
nän huus: »Vaikka henkeni hinnan
se maksais, niin sua suutelen
ja kuolleiden haamuja pelkäämä en!»
Kävi ritari syliksi morsiameen:
sai suihkavan surman sydämeen,
veri purppuroi rohkean rinnan.

Neiti marmorin-valkoinen
nän kuiskaili: »Pävä huolen
jo päätty, jo pääsen ma vihillen
sun kanssasi, sulhoni ainoinen....»
Ja hän nauravi, nauravi, nauravi vaan
ja kalpeilla karkeloi huulillaan
ilo kaamea mielipuolen.

Kuuluu torvien toivotus
ja sadan kavion jymy.
Vuoret kaikka ja tönisee maa,
kun ritari häätä ratsastaa,

ritari hurmehen-punainen
ja neiti marmorin-valkoinen
huulilla hullun hymy....

HIIDEN JUHLAT.

Nousee tumma tulva-uoma,
huuru Vesi-Hiiden luoma.
Turja taikoo, lieju liikkuu,
kaarnat kukkasina kiikkuu!

Lieju laulaa, Hiisi huokaa:
»Imen maasta madonruokaa,
kannan pintaan halvan, huonon,
parhaan painan pohjaan vuonon.

Kulta virtaan orjat mullan,
mutavirtaan orjat kullan!
Sukeltaukaa Hiiden sukuun,
vesitäden, -myyrän lukuun!»

Turja taikoo, Hiisi voittaa,
syjätätet ystäsoittaa:
kaikki juhliin liejun alle,
tietätehkää Mammonalle!

VANITAS VANITATUM.

Niinkuin raskahat rattaiden raiteet
vuosien viivat viiltyy.
Maantien reunalle muistoja, toivoja,
kukkia kuolleita hiiltyy!

Niinkuin jää yli aaveiden tiuvut
menneiden muistelot helkkää
Tieteet ja taiteet, helyä korua,
aurinko-pöyäpelkkää

Niinkuin tuhanten askelten arpi
elämän jäjet syöpyy.
Aamun sankarit sairaina, hiljaa

tomuhun, tuhkahan yöpy....

UKKOSTA.

Kannella yön on kumea jyrinä
kohtalon neitojen värttinän hyrinä

On ilmassa jotakin raskasta, määä
on mielissämurhetta, valhetta, häää
on jotakin liikaa ja jotakin puuttuu,
on tunto: sen muuttua täytyy, se muuttuu!
Mut vielä on elolla entinen leima:
käy toisaalla leikki ja karkelon keima
ja toisaalla veljet sorretut huokaa
vapautta vaatien, kerjäten ruokaa....
Ja missään ei tyysijaa lie tasapainon,
on aika ahdingon, syyttönän vainon;
ei kenkään toistansa ymmärrä kuule,
ei tuomion päivätulevan luule....

Vain vanhat mummit virsikirjat eessä
nuo istuu huojutellen, silmä veessä
ja huokaa painain käden sydämelle:
on aika valmis Antikristukselle!

On mennyt mielistätarmo ja kunto,
on parhaillakin vain tyhjyyden tunto,
he toisaalle pyrkivä, toisaalle mennän,
he uutehen uskovat, ollen kuin ennen,
he tahtovat hyvää ja tekevät pahaa,
he ihannetta itkevä, palvoen rahaa,
myös ne, jotka kauneimmin soittavat suuta,
eivät elämänsätunnusta sukua muuta
kuin virkaura-veljen ja rahamies-langon,
ja siskon siivilläydilisen »tangon».
Ei sankari uskalla olla kukaan,
siks kaikki käy vanhan ja totutun mukaan!

Kohta, kohta jumalat suuttuu,
maailman muodot murtuu ja muuttuu!

Mut lapset nuoret näkee nuorta unta,
he marjatielläkäyden laulelee:
ei mikään peloita, ei pahaa tee,
on kaunis, kirkas Luojan luomakunta!

Nän lapset nuoret näkee nuorta unta.

KULKURI.

Jaloin uupuvan raskain
suurkaupungin katuja polen,
ma unohtaa tahdon,
miten orpo ja onneton olen.

Ma unohtaa tahdon
melun, melskeen ja ihmishumun,
jo kaikkea katson
kuin läitse verhon ja sumun.

Sydän lyömätälakkaa....
Kai jäksi ja puuksi jo turruin;
sydäntuskien taakkaa
ma kannoin, kunnes ma murruin.

Sydän lyömätälakkaa....
Jo aikakin on sen laata.
Hyv' ydä ihmiset kaikki,
nyt laps käy maata....

NIMETTÖMÄN SANKARIN KUOLEMA.

Ma suurta uneksuin ja tahdoin hyvää
ah, kaikille ja en vain itselleni,
ja kaikki unelmani hukkaan meni:
viel' ihmispolot huokaa vapahdusta....

Ja on kuin oisi sora-äntäsoinut
mun kanteleni, tytär surutarten,
siks ettäsoimaan jä se kaipausta,
kun luotu oli uutta maailmaa varten.
Ja on kuin oisi kylvänäni aatteet,
nuo jumalaiset, saaneet orjan vaatteet,
kuin oisin siroitellut hiekkajyvää
mi milloinkaan ei heelmääkanta voinut.

Jo variseepi elon keitaan puu,
jo tuonen varjo yllein laskeuu.

Ja laskekoon, en tahdo sitäsiirtää
on silloin aika tullut, vuoro mennä
kun hengen nuol' ei entisellännä
tuon tiesin, enkäpyytänykään piirtää
ma koskaan nimeäni elon hiekkaan.
Ma muille suon tuon maineen korun viekkaan.

Ma unhoon hukun, enkäsentään huku:
kä jäjessäni suuri surman suku,
tuo uljas, joka kaikki käsii, antaa
ja kuolla tohtii unelmansa vuoksi,
mi aikaa uutta ummussansa kantaa,
tuo kaunis, joka vuoksi kauniin kaihon
voi kerjuusauvaan vaihtaa konnun, laihon
ja heittäähenkensäja elämänsä
vain pitäksensäpäväitäntenensä
mi tietäviittaa, vaan ei päästäluoksi.

Voi teitä teitähävästään ja lyötiin
taas, niinkuin muistan itseäni lyödyn,
vaan ette horju vuoksi oman hyödyn,
vaikk' iskut vastaan satamalla sataa
ja salakytä kantapällämataa!
Ma teitämuistain keveänmin kuolen,
kuin voittaja käyn rajan tuonne puolen....

Ma paljon tehdäpyysin, vähän mahdoin.
Ilkkuu työ min kerran tehdätahdoin:
Sa hullu mies, miss' on nyt untes ummut,
miss' on nyt kylvänsäi kukkaiskummut!
On eessäi vain aavat erämaat,
ne poroks polttaa unet urhokkaat,
kaikk' karavaanit hautaa puolitiehen
ja ensiks sun, sun hullun matkamiehen!

Ja viholliset pilkkaa: pivo tuhkaa
sa olet nyt, kun kuolon käsi uhkaa,
sa ylpeä mi luulit: ihmisaivot
vois olla ihmisonnen kultakaivot!
Nyt, taipumaton, vihdoin taltut, taivut
ja nöyryvähärustin juureen vaivut?

Niin, vaivun, vaan en valjun ristin juureen,
ma vaivun kaikkeuteen ikisuureen,
yönelmaan jälleen hellän maailmansielun.
Kuin pisar mereen, avaruuteen tähti,
niin vajoo sielu sinne, kusta lähti.

Mut kuolossakaan untani en jää
ma elän alkuvoimain elämää
täst' alkain, liikun tulen, tuiskun lailla
näill' elon entisillätaistomailla
ja niitähdon auttaa, joill' on hää...

Nän ijä läkyn eespän elon vuossa,
oon myöäaulavainen laine tuossa....
Kuin mahla nuori virtaan kevään puissa
ajasta aikaan, hermosäkein syvin
ma omiani suojaan, ohjaan hyvin,
myö sykin tahtiin kanssa urhon rinnan
ja kannan, nostan kalpaa taisteluissa
eest' uskoni tuon saman, suuren yhä
min vuoksi annoin elämäni hinnan,
siks kunnes koittaa ihmisyden pyhä...

KUVIA UUDENVUODEN-YÖN 1916.

Tulipalo-pakkanen
ilmoja viiltää
lailla jääpuikkojen
kyynelet kiiltää
maassa ui huura,
kuoleman kuura....

Silmissäpeikkoja,
luuranko-kalloja,
valjuja veikkoja,
kuu valo-varjoja,
Tuonelan karjoja,
yön tulipalloja,
kummituskuvia....

Veripuna-päivä
toistaen ilvein
ilmeitähurjia,
ryysyjäkurjia,
surman suvia
palteille pilvein
kauhun haaveina,
kalmisto-aaveina
riippumaan jävä....

Mikähetki nyt lyö
Täähornan on henkein
karkelo-yö

Mik' on tienoo tää
min kietovi jää
kuva liikkumaton?
Ei ihmisten maa.

Vaipunut maailma se on.

Edessäsumua,
huutoa, humua,
tulta ja myrskyä
aaltojen hyrskyä...

Pinnalla erheiden
kirjava satu,
pohjalla Salliman
ikuinen latu:
seuraus syystä
renkaasta rengas,
tuskien kyystä
murhe jalo,
murheesta valo,
valo ja hyvyys
ihmisten vaivaan.
Nän ovat vaikeat
tiet, ah, taivaan
ja onnen varman!
Ei voida muuntaa
lakia Karman,
ei Arjunan suuntaa,

Maailmat vaipuu,
nousevi toiset,
teot hukkuvat
toisten tieltä
ijäi polttavi
ihmisen mieltä
murhe ja kaipuu.

Käy sfäärien soitto:
aamun on voitto!

Tohtiiko ken
nähdäsen voittavan,
tunnoin kirkkahin
katsoa silmihin
suurena koittavan
valkeuden?

Eläköken
läpi terhenen?

Jaksaako ken
uskoa untaan,
kulkea hyvähä
korkeena, syvä
huomenen valkeaan
valtakuntaan?

On ilmassa uus,
pyhäsointuisuus.

Mut kytkemäön
kovan kohtalon,
ken kuuntele ei,
ken uskonsa uhriksi
menneelle vei!

Ken pysähtyy,
sen kiertävi syy
ja ikuinen jää
yöliikkumaton,
kuvat kalmiston:
vaipunut maailma se on.

SYD~N!

Sydän, nyt kasva ja suuru,
uskohon uutehen juurru!
Pois jäähourehet hullut,
pienen onnesi miete,
taikka on loppusi tullut!

Taikka sun sitoo
pettymyksien liete,
voimasi nitoo
murheen muratti tumma,
tyhjyys on tultesi summa!

Taikka sa sammutit syyttä
liekkisi, jonk' oli mää
syleillääärettönyyttä
poroksi polttaa väää
leimuta, lyöä
kattohon taivahan kuvun
vuoks koko ihmissuvun!

PORTTI-TOKKO.

Vaeltaa vanha Portti-Tokko,

jalkapuoli, puolisokko,
muinoin pelimanni oiva,
nyt vain maailmanrannan tiellä
armopaloin askaroiva
kerjääsnäalmun, rahan,
kumarassa, murhemiellä

Usein, näisen, tuntuu siellä
Tanssi-Tokon rintaluissa,
joissa ennen polskat raikui
niinkuin linnut kesän puissa,
synkkäsyttökaihon kumman,
silmissäkin kyynelhävää
niinkuin hellää »hyväpävää»
tekis mieli lapsen tumman;
se se tullen iki-illan
kutois kauniin muistonsillan
ilopäviin kadonneihin,
pito pöytän pikareihin,
korvais säpimen ja keiton
sydämessävirkaheiton.

Vaeltaa vanha Portti-Tokko
jalkapuoli, puolisokko,
kerjäänen almun, rahan,
kompuroiden kotipuoleen,
kotipuoleen kuolemahan.

Huokaiseepi, henkäiseepi,
jalkatyngän oikaiseepi
maantien viereen pitkäksensä
Tuumaa: »Lepään tässä hetken,
aina ehdin tämän retken,
ei lie tässäjuoksun taksaa,
menen minkälystiksensä
hevoseton kenkäjaksaa;
korpi koti kulkijalla
tälläilman kannikalla!

Mitä tuosta, kunhan vainen
eväslaukku paisuvainen
oisi tässävierelläni!
Ylimmänen ystäväni,
ehompi kuin eväslaukku
oisi sentään pieni naukku
tuohon vanhaan arpirintaan,
vaikka ehkävanhaan hintaan:
Jos vain joku Tokon juotti,
vinkuis vielä polskan nuotti,
vieläkäs kankee solkkaa
katrillia, sottista ja
mamsel Netan valssia ja
Risui-Miinan kuolinpolkkaa.

Hohhoh jaa, ei taida kenkään
enää maailman aikaan tähän
viettäpitoja ja häätä
Hyh, ken huolisikaan näätä
nykyajan äksypätä
jalkapuukseen miehelähän!

»Suokaas, nuori neiti, lantti»,
noin jos lausun, niinkuin tantti
heti saarnan pitää »Tokko,
nokkas punottaa kuin kokko;
mikälälienet, viinanjuoja,
vanha varas, laiska ruoja!»
Toisilla ei aikaa almuun,
heili' on kiire voiton palmuun,
parantamaan maailmata,
jotta oikein suora rata
saatais taivaan valtakuntaan!
Karsain naamoin, kyisin kielin,
kitsain, häjyin, hyisin mielin
työntä/ä he Tokon harmaan
tieltän pyhäseläpois.
»Hui hai! Hiton synkkävarmaan
heidän taivaassansa ois!»

Tokko muistaa nuoruus-untaan,
näkee monen heljän kuvan
silmäkalvoon sokeahan
tähti-yössä kuvastuvan...
Hyhmähiipii kannon päähän,
maat ja vedet riittyy jäähän,
sentään leijaa keijut hempeet
vanhan soittoniekan yllä
sulattaen mielen vahan
unikuvain hyvälyllä...
Karkeloin käy kuvat lempeet.

Ja hän kiittää kosteleepi
jälleen morsion ja sulhon,
joka kukkuraisen kulhon,
joka navetan ja kiulun,
kaikki, jotka iloinneet on
säveleissä Tokon viulun...
Muistaa myöskin hollituvan,
joka sokon silmän yössä
kantaa sälekehäkködin,
jossa tuntemaan hän tuli
kaiken, josta sydän sulii:
sinisilmä, valkoliinan--
veikot lystit luona viinan,
lieden lämmön sekätödin.

»Siinäkeidas», huokaa Tokko,

nyt kuin tomumaja tänä
sekin maailman hävittäjä
Pyhäkoulu paras, vaikka
kaikenlaisten tanssipaikka,
harhaan menneen hellämaja,
maan tie-varkaan rahapaja,
koti armas köyhän, jossa
harmonikan halpa ilo,
päeliekin pieni kilo
lisää kiimaa untelossa.
Sadat naitti vanha palkki,
sadat juotti vieno kalkki,
paras paloviina Turun,
paras pappi sydänsurun....

Tokko naurusuin jo nukkuu
muinais-aikain kuvitelmaan,
niinkuin lapsi metsän helmaan,
kattonansa naavakuusi.
Mielestäsähäppy, hukkuu
maailma uusi, aika uusi,
aika aatteen, aika miekan,
mutta oudon vieras, kova
sydämelle taideniekan,
jolle luona kansan tylyn
jä vain yksi virka: hyllyn.

Tokko vanha siirtyy tieltä
viulu soittaa muiston kieltä
Hää on jälleen uljaat hää
päälle uusi valkopaita,
valmistettu kultalaita
Tuonen neidon vättilä

Hän, mi lauluja jä vaille,
vierii isän laulumaille.

SYYST`HTIEN ALLA.

Tähdet syttyvä syys-yön yli:
kuololle kypsyy viljaa.
Jäähtyen vaipuu aallon syli.
Taivas ja maa on hiljaa,
hiljaa niinkuin valkea hanki,
vaiti niinkuin elin-ijän vanki.
Piilossa pilven kuin itkevärusko
ihanin usko....

Ikuiset tähdet, teilläön aikaa,
meilläön vain, ah, hetki!
Miksi kuin ilkkuvaa, tummaa taikaa
täkin lyhkänen retki?
Ehdimme syntyä ehdimme kuolla,
ja yhäön päivänme pilvessätuolla.
Missäse viipyy, viipyy yhä
valomme pyhä

Tähdet kulkevat tietään pitkin....
Lensikö lensikötähti!
Toivoinko jotain, vainko ma itkin!
Mistäse huokaus lähti?
Taisi se tunkea hankien alta,
tätäjä kaukaa, kaikkialta.
Kajasti hetkisen niinkuin rusko
ihanin usko....

Ikuiset tähdet, teilläön aikaa,
meilläön vain, ah, hetki!
Ijäsyys, hetki, terhentä taikaa!
Kaikella sama lie retki.
Kaikki me rientää tähtiäliemme,
auringon helmaan pyrkivi tiemme,
pyrkivi, vaikka ei pääsisikään.
ijästäikään....

MERENKULKIJAT.

Ihmisyttä kytkettyä
alkuyöhön, maahan mustaan,
kauan kalvoi poltto, kaiho,
kauan vartoi vapahdustaan.

Niinpäunten ulapalle,
yöhön, outoin tähtein alle
lähti hento haavehaaksi,
tutut rannat jäti taaksi!

Halki hyrskyin hänärtyvän
unipurren merimiehet
viiltämerta viitatonta....
Kesken tummaa tietään monta
vaipuu alle aalton syvän.

Hyrsky, usva venhon eessä

humu tuulen yksinänen,
valkamana jähkjänen
uran uuden uuttajilla.
Saatto suuri vanaveessä
laivat, lautat lainehilla,
riemulaulu helkkyvänen,
kukkaissaaret, päivän manner
lempeä leutosänen!

Kimmeltäjä kauniit kaaret
alkuösen heimon yli,
laupiaamp' on luonnon syli,
kukkaa täynnäkukkaissaaret.

Rakentaapi kansa majan
kurkihirren armaan alle,
huutaa merenkulkijalle
pirtistänsälämpimästä

Aika laata etsinnästä
näähän, elo ennätää
säly, säästä tänne jää
tielle uuvut, ennenkuin sun
untes keväpuu käy lehtiin!

Mik' ol' unta, se jo tehtiin,
hyvälyttiin, kaunis nähtiin,
tässämatkan määränpä
säly, säästä tänne jää
sato vaivastasi niitä

Sankar satusaarten vastaa:

Ei se riitä ei se riitä
Valkamassa unten haaksi
väyry, vettyy, maatuu maaksi.
Katsoin, katsoin liian kauan
kauneuden ylhäin soihtuun,
vaivuun ulappojen loihutuun.

Sydänessäuhripalot
mielikuvain kieltärannan
rauhan merenkulkijalta.
Siintäsiniyöstävalot,
virvat kaukorantamalta....
Laulaa tuuli aavan meren,
haastaa halu, sylke veren
maasta yhäylhemmästä
työstätekemätönästä

Jäleen pursi ylväs yöpyy
aukeoille aavemmille,
kokka uljas usvaan viiltyy.

Kajo kaukorannan syöpyy
syvään rintaan yksinäseen,
rauhaton sykkiväseen.
Sydän hehkuu, palaa, hiltty....
Aalto monet alleen sulkee.
Ijä sama kaipuu kulkee
sankarilta sankarille.
Tunto tuon ei koskaan totu
valmiiseen, pois tunkee uuteen
katse, tuntemattomuuteen....

Rauhan laaksot, helpot hetket
muille säästäärohkee rotu,
itselleen vain kauniin surman,
vaahtopäsen vaaran hurman,
levottomat löytöretket.

Ijän kaiken ulapalla
haavehaaksi tietäpiirtää
Joka voitto, muille löytty
etänmäksi määrän siirtää

UUDEN IHMISYYDEN KUORO.

Pävään me nousemme,
auringon ahjossa
taottu on jousemme!
Valkeuden voimalla
maailman voitamme,
vapauden virsiä
vangeille soitamme,
oikeutta vaatien,
lakia laatien
hyvydellä
Itselle ankarin,
toiselle hellä
laki on sankarin!

Oman rintamme taulu
ylin määrän jousten.
Nän sankarilaulu
soi ilmoille nousten:

Ylös ystäme käymme
ei mielelläherran,
ei orjan, ei loisen,
ei harteilta toisen,

vaan vapaina kerran,
oman itsemme onnessa
määränme näiden,
oman itsemme nostaen
toisten tähden!

Oikea onni
on ihmisen vasta,
koska hän laannut
helyäonnen
on tavoittamasta.
Onni on sukua
murheen jalon,
hiljainen pyhätö
sydämen lämmön
ja aivojen valon,
aurinko pohjalla
sielujen syvän,
paistava ylitse
pahain ja hyvän.

Hävene hävä
sielujen ydön
valkene päivä
kirkkaana koittaen!
Voitamme maailman
itsemme voittaen!

SISÄLLYS:

HUURRETTA

Harmaat päivä
Hänärissä
Mummo
Varjot
Syksy
Koti
Pai koirani mun
Ensi lumi
Salainen syy
Onnen ovi
Orpo
Huurretta
Oi äiti!
Palkovenholla
Takatalvi

Yksinäset
Vanha kantelo
Talvikulkuset
Muisto syttyy
Lieden luona
Tule yd

JAURI JA HELJ

VALOHMY

Piilipuu
Lhteet
Kevä-unta
Varjoon painuja
Kuu valkea käy
Soutaja
Suvilempä
Uneksija
Mainingit
Kuin syksyn päivähimnee
Fingalin luola
Medusan pää
Kolme tyttöäpientähe surmasi
Simpukka-sydän
Aamukuva
Tulpaanit
Korennot
Andalusiatar
Ilta
Merihelmet

PILVILINNAT

Vaeltava Apollon
Pilvilinnat
Häbballaadi
Hiiden juhlat
Vanitas vanitatum
Ukkosta
Kulkuri
Nimettömän sankarin kuolema
Kuvia Uudenvuoden-yönä1916
Sydän!
Portti-Tokko
Syystätien alla
Merenkulkijat
Uuden ihmisyyden kuoro

End of the Project Gutenberg EBook of Liesilauluja, by L. Onerva

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK LIESILAULUJA ***

This file should be named 8lsja10.txt or 8lsja10.zip

Corrected EDITIONS of our eBooks get a new NUMBER, 8lsja11.txt
VERSIONS based on separate sources get new LETTER, 8lsja10a.txt

Produced by Robert Connal
and the Online Distributed Proofreading Team.

Project Gutenberg eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as Public Domain in the US unless a copyright notice is included. Thus, we usually do not keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

We are now trying to release all our eBooks one year in advance of the official release dates, leaving time for better editing. Please be encouraged to tell us about any error or corrections, even years after the official publication date.

Please note neither this listing nor its contents are final til midnight of the last day of the month of any such announcement. The official release date of all Project Gutenberg eBooks is at Midnight, Central Time, of the last day of the stated month. A preliminary version may often be posted for suggestion, comment and editing by those who wish to do so.

Most people start at our Web sites at:

<http://gutenberg.net> or

<http://promo.net/pg>

These Web sites include award-winning information about Project Gutenberg, including how to donate, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter (free!).

Those of you who want to download any eBook before announcement can get to them as follows, and just download by date. This is also a good way to get them instantly upon announcement, as the indexes our cataloguers produce obviously take a while after an announcement goes out in the Project Gutenberg Newsletter.

<http://www.ibiblio.org/gutenberg/etext03> or

<ftp://ftp.ibiblio.org/pub/docs/books/gutenberg/etext03>

Or /etext02, 01, 00, 99, 98, 97, 96, 95, 94, 93, 92, 91 or 90

Just search by the first five letters of the filename you want, as it appears in our Newsletters.

Information about Project Gutenberg (one page)

We produce about two million dollars for each hour we work. The time it takes us, a rather conservative estimate, is fifty hours to get any eBook selected, entered, proofread, edited, copyright searched and analyzed, the copyright letters written, etc. Our projected audience is one hundred million readers. If the value per text is nominally estimated at one dollar then we produce \$2 million dollars per hour in 2002 as we release over 100 new text files per month: 1240 more eBooks in 2001 for a total of 4000+ We are already on our way to trying for 2000 more eBooks in 2002 If they reach just 1-2% of the world's population then the total will reach over half a trillion eBooks given away by year's end.

The Goal of Project Gutenberg is to Give Away 1 Trillion eBooks! This is ten thousand titles each to one hundred million readers, which is only about 4% of the present number of computer users.

Here is the briefest record of our progress (* means estimated):

eBooks Year Month

1	1971	July
10	1991	January
100	1994	January
1000	1997	August
1500	1998	October
2000	1999	December
2500	2000	December
3000	2001	November
4000	2001	October/November
6000	2002	December*
9000	2003	November*
10000	2004	January*

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation has been created to secure a future for Project Gutenberg into the next millennium.

We need your donations more than ever!

As of February, 2002, contributions are being solicited from people and organizations in: Alabama, Alaska, Arkansas, Connecticut, Delaware, District of Columbia, Florida, Georgia, Hawaii, Illinois, Indiana, Iowa, Kansas, Kentucky, Louisiana, Maine, Massachusetts, Michigan, Mississippi, Missouri, Montana, Nebraska, Nevada, New Hampshire, New Jersey, New Mexico, New York, North Carolina, Ohio, Oklahoma, Oregon, Pennsylvania, Rhode Island, South Carolina, South Dakota, Tennessee, Texas, Utah, Vermont, Virginia, Washington, West Virginia, Wisconsin, and Wyoming.

We have filed in all 50 states now, but these are the only ones that have responded.

As the requirements for other states are met, additions to this list will be made and fund raising will begin in the additional states. Please feel free to ask to check the status of your state.

In answer to various questions we have received on this:

We are constantly working on finishing the paperwork to legally request donations in all 50 states. If your state is not listed and you would like to know if we have added it since the list you have, just ask.

While we cannot solicit donations from people in states where we are not yet registered, we know of no prohibition against accepting donations from donors in these states who approach us with an offer to donate.

International donations are accepted, but we don't know ANYTHING about how to make them tax-deductible, or even if they CAN be made deductible, and don't have the staff to handle it even if there are ways.

Donations by check or money order may be sent to:

Project Gutenberg Literary Archive Foundation
PMB 113
1739 University Ave.
Oxford, MS 38655-4109

Contact us if you want to arrange for a wire transfer or payment method other than by check or money order.

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation has been approved by the US Internal Revenue Service as a 501(c)(3) organization with EIN [Employee Identification Number] 64-622154. Donations are tax-deductible to the maximum extent permitted by law. As fund-raising requirements for other states are met, additions to this list will be made and fund-raising will begin in the additional states.

We need your donations more than ever!

You can get up to date donation information online at:

<http://www.gutenberg.net/donation.html>

If you can't reach Project Gutenberg,
you can always email directly to:

Michael S. Hart <hart@pobox.com>

Prof. Hart will answer or forward your message.

We would prefer to send you information by email.

****The Legal Small Print****

(Three Pages)

*****START**THE SMALL PRINT!**FOR PUBLIC DOMAIN EBOOKS**START*****

Why is this "Small Print!" statement here? You know: lawyers. They tell us you might sue us if there is something wrong with your copy of this eBook, even if you got it for free from someone other than us, and even if what's wrong is not our fault. So, among other things, this "Small Print!" statement disclaims most of our liability to you. It also tells you how you may distribute copies of this eBook if you want to.

***BEFORE!* YOU USE OR READ THIS EBOOK**

By using or reading any part of this PROJECT GUTENBERG-tm eBook, you indicate that you understand, agree to and accept this "Small Print!" statement. If you do not, you can receive a refund of the money (if any) you paid for this eBook by sending a request within 30 days of receiving it to the person you got it from. If you received this eBook on a physical medium (such as a disk), you must return it with your request.

ABOUT PROJECT GUTENBERG-TM EBOOKS

This PROJECT GUTENBERG-tm eBook, like most PROJECT GUTENBERG-tm eBooks, is a "public domain" work distributed by Professor Michael S. Hart through the Project Gutenberg Association (the "Project"). Among other things, this means that no one owns a United States copyright on or for this work, so the Project (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth below, apply if you wish to copy and distribute this eBook under the "PROJECT GUTENBERG" trademark.

Please do not use the "PROJECT GUTENBERG" trademark to market any commercial products without permission.

To create these eBooks, the Project expends considerable efforts to identify, transcribe and proofread public domain works. Despite these efforts, the Project's eBooks and any medium they may be on may contain "Defects". Among other things, Defects may take the form of incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other eBook medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

LIMITED WARRANTY; DISCLAIMER OF DAMAGES

But for the "Right of Replacement or Refund" described below, [1] Michael Hart and the Foundation (and any other party you may receive this eBook from as a PROJECT GUTENBERG-tm eBook) disclaims all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees, and [2] YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE OR UNDER STRICT LIABILITY, OR FOR BREACH OF WARRANTY OR CONTRACT, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES, EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGES.

If you discover a Defect in this eBook within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending an explanatory note within that time to the person you received it from. If you received it on a physical medium, you must return it with your note, and such person may choose to alternatively give you a replacement copy. If you received it electronically, such person may choose to alternatively give you a second opportunity to receive it electronically.

THIS EBOOK IS OTHERWISE PROVIDED TO YOU "AS-IS". NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, ARE MADE TO YOU AS TO THE EBOOK OR ANY MEDIUM IT MAY BE ON, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE.

Some states do not allow disclaimers of implied warranties or the exclusion or limitation of consequential damages, so the above disclaimers and exclusions may not apply to you, and you may have other legal rights.

INDEMNITY

You will indemnify and hold Michael Hart, the Foundation, and its trustees and agents, and any volunteers associated with the production and distribution of Project Gutenberg-tm texts harmless, from all liability, cost and expense, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following that you do or cause: [1] distribution of this eBook, [2] alteration, modification, or addition to the eBook, or [3] any Defect.

DISTRIBUTION UNDER "PROJECT GUTENBERG-tm"

You may distribute copies of this eBook electronically, or by disk, book or any other medium if you either delete this "Small Print!" and all other references to Project Gutenberg, or:

[1] Only give exact copies of it. Among other things, this requires that you do not remove, alter or modify the eBook or this "small print!" statement. You may however, if you wish, distribute this eBook in machine readable

binary, compressed, mark-up, or proprietary form, including any form resulting from conversion by word processing or hypertext software, but only so long as *EITHER*:

[*] The eBook, when displayed, is clearly readable, and does *not* contain characters other than those intended by the author of the work, although tilde (~), asterisk (*) and underline (_) characters may be used to convey punctuation intended by the author, and additional characters may be used to indicate hypertext links; OR

[*] The eBook may be readily converted by the reader at no expense into plain ASCII, EBCDIC or equivalent form by the program that displays the eBook (as is the case, for instance, with most word processors); OR

[*] You provide, or agree to also provide on request at no additional cost, fee or expense, a copy of the eBook in its original plain ASCII form (or in EBCDIC or other equivalent proprietary form).

[2] Honor the eBook refund and replacement provisions of this "Small Print!" statement.

[3] Pay a trademark license fee to the Foundation of 20% of the gross profits you derive calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. If you don't derive profits, no royalty is due. Royalties are payable to "Project Gutenberg Literary Archive Foundation" the 60 days following each date you prepare (or were legally required to prepare) your annual (or equivalent periodic) tax return. Please contact us beforehand to let us know your plans and to work out the details.

WHAT IF YOU *WANT* TO SEND MONEY EVEN IF YOU DON'T HAVE TO?

Project Gutenberg is dedicated to increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine readable form.

The Project gratefully accepts contributions of money, time, public domain materials, or royalty free copyright licenses. Money should be paid to the:
"Project Gutenberg Literary Archive Foundation."

If you are interested in contributing scanning equipment or software or other items, please contact Michael Hart at:
hart@pobox.com

[Portions of this eBook's header and trailer may be reprinted only when distributed free of all fees. Copyright (C) 2001, 2002 by

Michael S. Hart. Project Gutenberg is a TradeMark and may not be used in any sales of Project Gutenberg eBooks or other materials be they hardware or software or any other related product without express permission.]

*END THE SMALL PRINT! FOR PUBLIC DOMAIN EBOOKS*Ver.02/11/02*END*

SMALL PRINT! FOR PUBLIC DOMAIN EBOOKS*Ver.02/11/02*END*

ine readable

binary, compressed, mark-up, or proprietary form,

including any form resulting